

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Hotărâre a Guvernului privind re aprobarea caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Amenajare râu Trotuș și afluenți, județul Harghita”		
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ		
2.1.	Sursa proiectului de act normativ	Obiectivul de investiții „Amenajare râu Trotuș și afluenți, județul Harghita” se derulează în cadrul Strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2010 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.626 din 6 septembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare.
2.2.	Descrierea situației actuale	Indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Amenajare râu Trotuș și afluenți, județul Harghita” sunt aprobați prin Hotărârea Guvernului nr. 903/2007 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivelor de investiții prioritare din infrastructura de mediu și dezvoltare durabilă, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 17 august 2007. Având în vedere perioada îndelungată de la aprobarea indicatorilor tehnico-economici și de la momentul promovării investiției, starea actuală a construcțiilor existente, evoluția fenomenelor hidrometeorologice periculoase începând cu anul 2005 și în anii care au urmat, în special 2018, 2019 și 2020 când s-au înregistrat creșteri masive de niveluri și debite pe râul Trotuș și afluenții acestuia, cu depășirea cotelor de apărare, a rezultat necesitatea refacerii studiului de fezabilitate aprobat inițial. Pe râul Trotuș și afluenții săi, s-au înregistrat în ultimii 30 de ani o serie de viituri cu debite importante, cu consecințe negative asupra activităților umane. În bazinul hidrografic al râului Trotuș, sunt îndeplinite condițiile de generare a unor viituri rapide și cu debite mari prin caracteristicile geografice (formă cvasicirculară, pante mari,

		precipitații mari, roci dure în zona montană), ceea ce duce la o concentrare rapidă a debitelor de viitură. Pe teritoriul bazinului hidrografic Trotuș, se manifestă pregnant factorii de risc hidroclimatic, prin componenta hidrologică, reprezentați prin gradul ridicat de torențialitate a precipitațiilor, prin viituri rapide și prin debite maxime înregistrate în secțiuni caracteristice. Efectul acțiunilor distructive generate de factorii hidroclimatici, s-a manifestat prin distrugeri parțiale sau totale ale obiectivelor sociale și economice și chiar cu pierderi de vieți omenești. Viiturile au distrus și numeroase lucrări hidrotehnice, au produs importante modificări morfologice ale secțiunilor de curgere, cu eroziuni locale de maluri și depozite de sedimente în albie. Analiza factorilor de risc prezintă importanță prin faptul că sunt generați de mediul natural (hidrologici, climatici, hidraulici, geotehnici, seismici, biologici etc) dar și de mediul antropic (despăduriri, schimbarea folosinței terenurilor, construcții realizate în albie, tehnologii de execuție, modul de gospodărire a apelor etc). În ultimii ani, malurile râului <i>Trotuș</i> și a afluenților săi <i>Comiat</i>, <i>Ugra</i>, <i>Gârbea</i> și <i>Valea Rece</i>, au fost puternic afectate în urma apariției unor fenomene de eroziune activă, în unele zone, cum sunt și cele din localitățile <i>Comiat</i>, <i>Lunca de Sus</i>, <i>Valea Ugra</i>, <i>Valea Gârbea</i> și <i>Păltiniș Ciuc</i> din comuna Lunca de Sus și <i>Valea Întunecoasă</i>, <i>Lunca de Jos</i>, <i>Barațcoș</i> și <i>Valea Rece</i> din comuna Lunca de Jos; viteza de înaintare a eroziunilor fiind foarte mare și punând în pericol vieți omenești, locuințe și gospodării, obiective social – economice, terenuri. Aceste fenomene periculoase, în special pe sectorul cursului superior al râului <i>Trotuș</i> și afluenților săi <i>Comiat</i>, <i>Ugra</i>, <i>Gârbea</i> și <i>Valea Rece</i>, au dus la o modificare semnificativă a regimului natural al scurgerii lichide, respectiv a debitelor solide și a regimurilor acestora, datorită în bună măsură și litologiei malurilor și patului albiilor. De asemenea s-a constatat o creștere importantă a transportului aluvionar și schimbarea echilibrului dinamic. S-a creat astfel, un regim de instabilitate morfologică, caracterizat prin: - dezvoltarea eroziunilor și înnisipărilor aluvionare în sens transversal, care afectează linia malurilor;
--	--	--

- *modificări radicale care afectează configurația în plan a traseului de scurgere, cu închiderea unor brațe vechi și crearea altora noi, străpungeri de coturi, tăieri de meandre și accentuarea fenomenului de meandrare;*
- *modificări semnificative ale patului albiei în plan vertical;*
- *fenomenul de activare a unor brațe moarte și atacarea malurilor sub unghiuri nefavorabile ale cursurilor de apă, aproape perpendicular, ducând la eroziuni puternice și active.*

Se impun astfel, de urgență, executarea tuturor lucrărilor proiectate de amenajare ale albiilor râului Trotuș și afluenților săi Comiat, Ugra, Gârbea și Valea Rece, în localitățile Comiat, Lunca de Sus, Valea Ugra, Valea Gârbea și Păltiniș Ciuc din comuna Lunca de Sus și Valea Întunecoasă, Lunca de Jos, Barațcoș și Valea Rece din comuna Lunca de Jos. Lucrările proiectate, au scopul de a combate eroziunile active de maluri, de a stabiliza talvegul, de a îmbunătăți condițiile de curgere pe râul Trotuș și afluenții săi Comiat, Ugra, Gârbea și Valea Rece.

Modificările majore produse în ultimii ani, datorită viiturilor cu caracter excepțional, au produs schimbări importante în morfologia albiei minore a râului Trotuș, pe cursul superior al acestuia și afluenților acestuia.

Viiturile și scurgerile de pe versanți, au condus la schimbări majore în morfologia albiilor Trotușului superior și afluenților săi, producând modificări atât în plan orizontal (eroziuni ale malurilor) cât și în plan vertical (coborâri locale ale talvegului, depuneri de aluviuni etc). Astfel au apărut eroziuni noi, în intravilanul localităților Comiat, Lunca de Sus, Valea Ugra, Valea Gârbea și Păltiniș Ciuc din comuna Lunca de Sus și Valea Întunecoasă, Lunca de Jos, Barațcoș și Valea Rece din comuna Lunca de Jos.

Proiectul vizează creșterea siguranței pentru localitățile Comiat, Lunca de Sus, Valea Ugra, Valea Gârbea, Păltiniș Ciuc, Valea Întunecoasă, Lunca de Jos, Barațcoș și Valea Rece din comunele Lunca de Sus și Lunca de Jos și apărarea împotriva efectelor distructive ale apelor și alunecărilor de teren a populației și bunurilor acesteia, a obiectivelor sociale, capacităților productive, căilor de comunicații rutiere, rețelelor de alimentare cu energie electrică, gaze, sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, rețelelor de comunicații și a mediului

		natural. Implementarea proiectului va contribui la evitarea unor daune anuale medii de cca. 13.500.000 lei provocate de evenimente hidrologice adverse, inclusiv de efecte negative provocate de schimbările climatice și protejează un număr de aprox. 8.700 locuitori, cca. 280 proprietăți, cca. 30 km infrastructură de transport, cca. 65 poduri și podețe, cca. 8 km rețele de utilități, 7 obiective socio-economice și cca. 260 ha de suprafață de teren. Motivele principale care fundamentează necesitatea refacerii studiului de fezabilitate aprobat inițial sunt următoarele: a) redimensionarea construcțiilor hidrotehnice, în conformitate cu cerințelor impuse de Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2010; b) necesitatea actualizării valorii investiției la prețurile actuale ale pieței de construcții; c) evoluția fenomenelor hidrometeorologice periculoase după anul 2005 și în special pentru anii 2018, 2019 și 2020; d) amenajarea albiilor râurilor Trotuș, Comiat, Ugra, Gârbea și Valea Rece în privința eroziunilor active de mal și stabilității talvegului, în vederea îmbunătățirii substanțiale a condițiilor de curgere pe cursurile de apă, prin refacerea secțiunilor, protecția împotriva fenomenului erozional și luarea unor măsuri importante privind protecția mediului; Lucrările hidrotehnice propuse sunt localizate în albiile și pe malurile râului Trotuș și a afluenților săi Comiat, Ugra, Gârbea și Valea Rece. Măsurile prevăzute, vor avea consecințe pozitive importante și au în vedere creșterea nivelului de trai și siguranței locuitorilor comunelor Lunca de Sus și Lunca de Jos, ameliorarea condițiilor socio-economice, protecția infrastructurii de transport și rețelelor de utilități existente. Investiția va avea un impact major și asupra întregii regiuni de dezvoltare.
2.3.	Schimbări preconizate	Obiectivul principal al proiectului „Amenajare râu Trotuș și afluenți, județul Harghita”, constituie o prioritate social-economică și are ca scop atât reducerea efectelor inundațiilor și a pagubelor asupra populației cât și a obiectivelor de interes public amplasate în comunele Lunca de Sus și Lunca de Jos, județul Harghita.

		Obiectivele generale ale proiectului sunt: a) reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, a bunurilor materiale și obiectivelor social-economice; b) reducerea riscului la inundații asociat schimbărilor climatice; c) protecția și îmbunătățirea calității mediului și a standardelor de viață. Obiectivele specifice ale proiectului de investiții: a) protejarea împotriva inundațiilor a unui număr de aprox. 8.700 de locuitori, b) protejarea împotriva inundațiilor a gospodăriilor, obiectivelor socio-economice, administrative, culturale, a infrastructurii de transport și de telecomunicații și a rețelelor de utilități; c) reducerea riscului producerii de pagube și pierderi de vieți omenești; d) îmbunătățirea calității vieții populației, prin reducerea riscului de producere al inundațiilor și diminuarea pagubelor potențiale din aria studiată; e) dezvoltarea potențialului economic și a bunăstării sociale prin reducerea pagubelor produse, ca urmare a inundațiilor și prin îmbunătățirea infrastructurii în zona de implementare; f) creșterea atractivității zonei pentru potențiali investitori; g) îmbunătățirea cadrului vizual al albiei râului Trotuș și a afluenților; h) reducerea poluării cauzate de inundații. CAPACITĂȚILE TOTALE ALE OBIECTIVULUI DE INVESTIȚII ETAPA I + ETAPA II <i>A. Lucrările hidrotehnice realizate în Etapa I și finalizate în anul 2009 prin Programul PHARE au următoarele capacități:</i> - recalibrare albie L = 1,8331 km; - recalibrare albie și apărări de mal L = 0,993 km; - apărări de mal cu zid de sprijin L = 2,877 km; - praguri de fund 19 buc. <i>B. Lucrările propuse pentru Etapa a II-a – rest de executat, au următoarele capacități:</i> - consolidări de mal L = 16.400 m; - praguri de fund 54 buc.
--	--	---

		Soluțiile tehnice sunt în concordanță cu cerințele Directivei 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei privind evaluarea și gestionarea riscului la inundații, pentru protecția și îmbunătățirea specificului mediului înconjurător și a aspectului său estetic și prevenirea sau minimizarea pierderilor economice prin reducerea riscului la inundații și măsuri de protecție locală în zonele populate, precum și Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului. Lucrările care se realizează în cadrul acestui obiectiv de investiții se încadrează în Strategia națională de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.846/2010, care definește un cadru tehnic, instituțional și legal pentru prevenirea și reducerea tuturor consecințelor negative ale inundațiilor, până la niveluri acceptabile gradual și procentual, asupra activităților socio-economice, asupra proprietăților, asupra vieții și sănătății oamenilor și asupra mediului înconjurător, ținând cont de necesitățile specifice și de obligațiile internaționale ale României, fiind în concordanță cu orizontul de timp al Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 877/2018, cu modificările și completările ulterioare. Valoarea obiectivului de investiții a fost avizată în Consiliului Interministerial de Avizare Lucrări Publice de Interes Național.
2.4.	Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic		
3.1.	Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	În timpul dezvoltării proiectului, impactul prognozat asupra mediului socio-economic va fi pozitiv, având în vedere că noi locuri de muncă vor fi create pentru comunitățile locale în sectoarele în care lucrările de amenajare a râului Trotuș și afluenților acestuia, din comunele Lunca de Sus și Lunca de Jos, județul Harghita, vor fi efectuate.
3.2.	Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.3.	Impactul asupra drepturilor și	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

	libertăților fundamentale ale omului	
3.4.	Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.1.	Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.2.	Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.5.	Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6.	Impactul asupra mediului înconjurător	Lucrările propuse a se executa, prin caracterul lor, au un impact negativ temporar asupra mediului, doar pe durata de execuție. Materialele utilizate vor fi ecologice, nepoluante și se vor integra în mediul înconjurător. Proiectul respectă măsurile și condițiile care se impun pentru protecția biodiversității pe perioada realizării lucrărilor hidrotehnice și a organizării de șantier. Impactul asupra apelor subterane se poate considera minor, datorită genurilor de lucrări alese care nu împiedică transferul apei din râuri în freatic și invers. Impactul asupra aerului poate fi considerat minor. Datorită traficului rutier al utilajelor grele, în timpul executării lucrărilor, poluarea fonică va fi crescută. Lucrările vor respecta condițiile impuse prin Decizia etapei de încadrare nr. 13/08.02.2023 emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Harghita.
3.7.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8.	Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.9.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) –

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-

4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:	-	-	-	-	-	-
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizate;						
b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.	-	-	-	-	-	-
4.8. Alte informații	Finanțarea obiectivului de investiții se realizează din fonduri europene nerambursabile, respectiv din programul PHARE 2005/17-690.01.03, de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, din veniturile proprii ale Administrației Naționale „Apele Române”, precum și din alte surse legal constituite conform					

		programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare		
5.1.	Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2.	Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.	Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1.	Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2.	Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative ale UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4.	Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5.	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6.	Alte informații	Prin prezentul proiect de act normativ se propune reaprobarea caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Amenajare râu Trotuș și afluenți, județul Harghita” prevăzute în anexa II/1 la Hotărârea Guvernului nr. 903/07.08.2007 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivelor de investiții prioritare din infrastructura de mediu și dezvoltare durabilă, publicată în

		Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 17 august 2007.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ		
6.1.	Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2.	Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3.	Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4.	Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5.	Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.6.	Alte informații	În vederea adoptării de către Guvern a acestui proiect de act normativ privind re aprobarea caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Amenajare râu Trotuș și afluenți, județul Harghita”, s-a obținut avizul Consiliului Interministerial de Avizare Lucrări Publice de Interes Național nr. 26 din 30 mai 2023, rectificat.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ		
7.1.	Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	În elaborarea proiectului de act normativ a fost îndeplinită procedura stabilită prin Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare.
7.2.	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare		
8.1.	Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2.	Alte informații	Nu au fost identificate.

Pentru considerentele de mai sus, am elaborat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului privind re aprobarea caracteristicilor principale și a indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Amenajare râu Trotuș și afluenți, județul Harghita”, care în forma prezentată, a fost avizat de ministerele interesate și pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

MIRCEA FECHET

AVIZĂM:

VICEPRIM-MINISTRU

MARIAN NEACȘU

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII,
LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI
ADMINISTRAȚIEI**

ADRIAN-IOAN VEȘTEA

MINISTRUL FINANTELOR

MARCEL-IOAN BOLOȘ